

Avnbøl - Ullerup

Lokal Udviklingsplan 2015 – 2025

- Historie
- Analyse
- Vision
- Strategi
- Handling

Forord	2
Beskrivelse, historie og analyse	2
Vision	5
Strategi	6
Handling	7
Afslutning	8

Forord

Med denne lokale udviklingsplan i hånden ønsker Landsbylauget at sikre en positiv udvikling i Avnbøl – Ullerup området.

Når mennesket gerne vil forstå sin nutid, hænger det formodentlig sammen med, at det ønsker at gribe ind i den for at skabe en anden fremtid – en vision. En vision er et drømmesyn, en fantasi om fremtiden.

Men én af forudsætningerne for at gribe ind i nutiden er en forståelse af, hvorfor nutiden er blevet til dét, den er. Med fortiden som redskab søger man i en udviklingsplan at afdække og forstå de udviklingsforløb, der ligger til grund for nutiden, og som er medbestemmende for fremtiden.

I det efterfølgende tages udgangspunkt i de historiske og nutidige forhold, de stedbundne og menneskelige ressourcer i Avnbøl - Ullerup, for derefter at sammenfatte med aktuelle input og ønsker til fremtiden.

Vi glæder os fortsat til det fremadrettede arbejde.

Landsbylauget

Beskrivelse, historie og analyse

Nedenstående beskrivelse af området danner grundlag for udarbejdelse af vision og strategi:

Geografi:

Vi er et landsbysamfund bestående af de to landsbyer Avnbøl og Ullerup samt oplandet Bojskov og Rufas.

Borgere:

I området bor der cirka i alt 1000 borgere. Unge mellem 0-18 udgør cirka en tredjedel. Der har gennem det sidste årti været en negativ vækstkurve i antallet af borgere i vort område.

Beliggenhed:

Vi ligger cirka 10 km fra Sønderborg centrum. Vi grænser op til Aabenraa Kommune og har dermed en central placering i forhold til Sønderborg, Gråsten og Aabenraa. Ad Sønderborgmotorvejen kan man fra Avnbøl/Ullerup inden for en halv time komme til Flensborg i syd og Haderslev i nord. Med færgen fra Ballebro er Nordals kun en stenkast herfra. Endvidere kan man inden for en halv time opnå forbindelse med færgen til Fyn.

Bebyggelse:

Både Avnbøl og Ullerup rummer gamle bydele, hvoraf den gamle bydel i Ullerup skal fremhæves, idet der er fredede og bevaringsværdige huse. Byerne har også parcelhuskvarterer samt gennem Gråsten Andelsboligforening lejeboliger. Der forefindes enkelte uudnyttede byggegrunde - både til private og erhverv. Ud over boligbygninger findes erhvervsbyggeri. Landbruget står her for den overvejende del. Der er ydermere flere byggegrunde på vej.

Forhold for børnene:

Skole og børnehave er i Vester Sottrup, der ligger cirka 4 kilometer fra Avnbøl/Ullerup. Endvidere er der cirka 2 km fra Avnbøl-Ullerup Eckersberg børneunivers i Blans. En privatskole med tilhørende børnehave. I Adsbøl ligger Gråsten friskole, som også er inden for 4 km fra Avnbøl/Ullerup. Daglejen har hver onsdag legestue i lokaler i den nu nedlagte Bakkensbro skole (*i de efterfølgende afsnit omtalt Bakkensbro*) i Ullerup.

Fællesskab:

Vi har et rigt klub- og foreningsliv for både børn og voksne: med tilholdssted på Bakkensbro, For eksempel, Bobs (klub for børn fra 4.-6. klasse, hvor også børn fra nabobyerne kommer), løbeklubben Tempo, cykelklubben Nix-Tempo, gymnastik for både små og store, Avnbøl-Ullerup Ringriderforening, Avnbøl Ullerup Landsbylaug m.m.

Der afholdes diverse arrangementer, hvor ringridning, der siden 1980'erne, med 200-250 spisende gæster til den afsluttende fest, har været det største enkeltarrangement.

Fastelavn på brandstationen, fællesspisning på Bakkensbro og sankthansbål i Avnbølsned er andre eksempler på aktiviteter.

Landsbylauget udsender fire gange årligt AU-Posten, hvori også kirkebladet indgår. Her kan alle gratis bidrage med artikler, og der er kalender over arrangementer.

Når der afholdes fællesarrangementer i Avnbøl/Ullerup, er der altid stor opbakning. Vi har blandt andet fællesspisning på Bakkensbro, hvor op imod 100 mennesker deltager. Siden 2010 har der været afholdt Sankt Hans i Avnbølsned.

Sådanne arrangementer er kun mulige ved, at opgaven bliver løftet i flok. Det vil sige, at vi som landsbylaug agerer som tovholder, men har brug for frivillige i lokalbefolkningen til at hjælpe med det praktiske.

Ullerup Kirke og kirkegården:

Kirken i Ullerup ligger omgivet af lindetræer i et bevaringsværdigt landsbymiljø og er bygget i romansk stil. Størstedelen af den høje, hvide bygning er fra år 1150 til 1200. Det karakteristiske rødstenstårn fra starten af 1900 tallet gør kirken let genkendelig. På kirkegården med gravsteder rammet ind af gamle tujahække, ses bl.a. store familiegravsteder med imponerende mindesten samt mindesten fra de seneste århundredes krige, som har haft stor betydning for sognets borgere.

Brandstation i Ullerup:

Ullerup Frivillige Brandværn har garage og undervisningslokale midt i Ullerup, bygget sammen med det gamle kommunekontor. Værnet har siden 1932 været en vigtig del af byen, både som skaber af tryghed og som aktivt samlingspunkt for en væsentlig del af borgerne i og omkring byen. I dag er der også medlemmer fra nabobyerne Avnbøl og Blans, og værnet er en integreret del af beredskabet i hele Sønderborg kommune. De løser opgaver primært i det gamle Sundeved kommune område. Værnet laver hvert år aktiviteter for området, hvor den årlige fastelavnsfest med typisk 100 udklædte børn er den største - en god måde at holde kontakten til lokalmiljøet og skabe bevidstheden om beredskabets tilstedeværelse.

Indkøbsmuligheder:

I Ullerup har vi tankstationen Q8. I Blans, der ligger cirka 2 kilometer, væk findes der en købmand og i Vester Sottrup, cirka 4 kilometer herfra, kan vi handle i Brugsen.

Private erhverv:

Vi har i vort lokalområde følgende erhverv repræsenteret:

- Håndværkere: Tømrer, VVS-installatør, Blikkenslager, Smed, Maler
- Indkøb (non-food): Brugskunst, Rideudstyr, Mobiltelefoner, Foder og udstyr til husdyr, Tøjbutik
- Indkøb (fødevarer): Tankstation
- Personlig pleje: Frisør, Massage
- Til bilen: Mekaniker, Dækcenter, Bil/trailer forhandler
- Ingeniørvirksomhed, Vagtbureau, Vognmand, Maskinfabrik, Sproglig oversættelsesvirksomhed

Naturområder:

Avnbølsned: En lille statsskov på 43,8 hektar.

Der går en skovvej gennem skoven, og i 2010 til 2012 etablerede landsbylauget i samarbejde med naturstyrelsen og andre kræfter, "Dansepladsen", et ca. 5000 m². græsbevokset areal med borde, bænke og bålsteder, og "Bambusstien", en nu flittigt brugt sti på ca. 1,5 km, som snor sig forbi skovsøer og igennem nåle- og løvskov. Skoven består af primært bøge- og asketræer.

Tranekær: Et fredet moseområde i østlig retning mellem Ullerup og Avnbøl. Overskydende vand fra de omkringliggende marker bliver ført ind i området og giver derfor et solidt grundlag for et rigt dyreliv. Af dyr i området kan man bl.a. finde fasaner, ræve, gæs og dådyr.

Infrastruktur:

Der er busforbindelser til alle tre større byer, samt nærliggende færgeforbindelse til Nordals.

Sønderborgmotorvejen har en til- og frakørsel tæt på Avnbøl.

Der er cykelstier til landsbyerne omkring os.

AU-Posten:

Avnbøl/Ullerups lokale blad, som husstandsomdeles en gang i kvartalet, og udgives af landsbylauget i samarbejde med Ullerup sogn. Bladet er reklamefinansieret og indeholder ud over kirkebladet, også meddelelser fra såvel private, som foreninger o.l. Små artikler med lokalhistorisk islæt, og andre mere aktuelle historier har også sin plads sammen med den lokale aktivitetskalender.

Historie:

Avnbøl/Ullerup er en del af Sønderborg Kommune.

Inden kommunesammenlægningen i 2008 var vi en del af Sundeved Kommune, som bestod af landsbyerne Vester Sottrup, Nybøl, Avnbøl/Ullerup og Blans samt opland.

Sundeved Kommune blev dannet tilbage i 1970, hvor sognene Nybøl, Sottrup og Ullerup blev lagt sammen i en Kommune.

Ullerup har således tidligere været et selvstændigt sogn med "selvstændig kommune".

Historien om vores område viser en udvikling fra at være et område med meget landbrug og mange små erhvervsdrivende til et område, hvor der i dag er store gårde og dog stadig flere små erhvervsdrivende. Derfor har området bevaret sit islæt med at have små erhvervsdrivende, og den kommende motorvej kan være med til at fastholde denne udvikling og forhåbentlig også øge chancen for tilflytning af erhverv, da infrastrukturen vil gøre det nemmere at komme hurtigere til et større opland.

Bakkensbro Skole blev bygget i 1951/52 og fik sit nuværende navn i 1959, da man nedlagde Bojskov Skole. Indtil da hed Bakkensbro Skole "Avnbøl-Ullerup Skole".

Skolen blev i sommeren 2013 lukket, og eleverne undervises i stedet på Nydamskolen i v.Sottrup

I 1901 åbnede man Sønderborg Banen med stop ved Avnbøl station.

I 1965 blev stationen dog nedrykket til et trinbræt, som man fjernede i 1974.

Grunden til at man fjernede dette trinbræt var, at der var et sporskifte, som den danske stat ikke ville bruge penge på. Derfor valgte man helt at fjerne muligheden for at stige på toget i Avnbøl.

I dag betyder det, at man skal tage toget fra Sønderborg eller Gråsten.

Infrastrukturen er gennem årene blev styrket af etableringen af vejen, som går fra Blans, over Ullerup og Avnbøl mod Adsbøl samt hovedvejen mellem Sønderborg og Aabenraa.

Den nye motorvej, som forbinder Alssundområdet med den nuværende motorvej ved Kliplev, blev etableret for at skabe en bedre infrastruktur i området.

Vision

Med udgangspunkt i ovennævnte beskrivelse og analyse har Landsbyrådet formuleret en vision for lokalsamfundet Avnbøl-Ullerup og opland, dvs. hvordan vi kan nytænke og udvikle vores landsbysamfund i positiv retning de næste 10 år frem:

Avnbøl/Ullerup og opland er et lokalsamfund med en stærk vilje til at stå sammen om udfordringer og udvikling af lokalområdet. Det vil vi i fremtiden styrke, og vi vil fortsat være en oase, hvor værdier som tryghed, rummelighed og fællesskab er i højsæde.

Vi vil sikre at der er muligheder for alle aldersgrupper:

- Vi vil arbejde på, at Avnbøl-Ullerup skal være en attraktiv oase at bo i, og et trygt værested for alle aldre.
- Vi vil stille efter, at Avnbøl-Ullerup vil blive kendt som stedet, hvor man samles om mindst et lokalt arrangement om måneden. (fællesspisning, loppemarked, sankthansbål, sangaftner, foredrag, ringridning, o. s. v.)
- Vi vil udbygge samarbejdet omkring, og forbedre faciliteterne for det aktivitets- og kulturhus, som Bakkensbro er ved at blive til, og som såvel lokale som udefra kommende foreninger o.l. har mulighed for at benytte.
- Vi vil etablere et anretterkøkken i forbindelse med de lokaler på Bakkensbro, som er stillet til rådighed til foredrag, fællesspisninger, foreningernes generalforsamlinger, og lignende.
- Vi vil gøre Bakkensbros sportsplads mere attraktiv at benytte for børn og voksne
- Vi vil give folk lyst til at være i og bruge vor nære natur, f.eks. ved at etablere en trampesti fra Ullerup til Avnbølsned, og lave flere faciliteter i skoven. En bålhytte til bål og ly er projekteret, idrætsredskaber, shelters og kasser med diverse redskaber, vil være blandt de kommende prioriteringer.
- Vi vil undersøge mulighederne for at etablere en sø ved Tranekær.
- Vi vil have gode muligheder for offentlig transport til Gråsten, Sønderborg og Aabenraa.
- Vi vil have en mere sikker cykelvej fra Ullerup via Avnbøl til Adsbøl og dermed også til samkørselspladsen ved motorvejen.
- Vi vil værne om og gerne udvide de lokale indkøbsmuligheder, vi har i dag.

- Vi vil have gode vilkår for tilflytning, både private og erhverv skal have mulighed for at bosætte sig.
- Vi vil have en god infrastruktur, som sikrer, at man kan nyde det gode ved at bo på landet, samtidig med at man uden de store problemer kan komme til og fra arbejde, ud at handle m.v. En infrastruktur som også tilgodeser de bløde trafikanter gennem cykel-gangstier, overgange mv.
- Vi vil have ældreboliger, evt. et oldekolle, så man kan blive i området, når man når den 3. alder.
- Vi vil synliggøre områdets kvaliteter via diverse medier, så området kommer i betragtning når familier skal bosætte sig.
- Erhvervslivet skal have gode muligheder for at udbygge.
- Foreningslivet skal være en synlig del af området.

Strategi

For at nå visionen skal der udarbejdes en strategi, der bakker op om visionen og sætter handling på drømmen. Nedenstående omfatter elementer, der kan bidrage til at virkeliggøre visionen:

1. Infrastruktur

Sikre bløde trafikanter. Sørg for at børn kan komme sikkert til skole uden at skulle krydse motorvejstrafik, evt. ved hjælp af tunneller, samt vente sikkert ved busstoppestederne. Udnytte, at vi har en motorvejstilkørsel i "baghaven".

Etablere stisystem til Avnbølsned

2. Natur

Forøge faciliteterne i Avnbølsned. Mødested for beboere og rammer for arrangementer i området.

Oprettelse af aktivitetskasser med værktøjer til at studere den natur, der findes i Avnbølsned.

Avnbølsned skal i anden fase udvides med en naturlegeplads og træningsudstyr.

3. Foreningsliv

Vi ønsker at bevare eksisterende foreninger i området samt støtte op om evt. nye foreninger.

Dette vil vi gøre ved at:

1. Vise foreningerne frem på hjemmesiden, så det er nemt for nye og/eller interesserede borgere at overskue områdets foreningsliv.
2. Støtte op om foreningernes arrangementer og omtale dem på hjemmesiden, i AU-posten samt skrive arrangementerne i hjemmesidens kalender, og på facebookgruppen Avnbøl - Ullerup
3. Fungere som bindeled eller matchmaker, borgere, foreninger og arrangementer i mellem.

4. Sammenhold og fællesskab

Vi ønsker at bakke op om de lokalt forankrede aktiviteter, som findes i området, for på den måde at styrke det sammenhold, som er så vigtigt for os.

5. Erhverv

Vi ønsker at bevare det erhverv og de arbejdspladser, vi i dag har i området, samt at gøre det attraktivt for eksisterende virksomheder at udvide og for nye virksomheder at etablere sig. Dette vil vi gøre ved at:

1. Sikre erhvervsbyggegrunde tæt på den kommende motorvejsafkørsel.
2. Tilbyde alle virksomheder gode annonceringsmuligheder på hjemmesiden samt i AU-bladet.

6. Demografi

Vi ønsker en positiv befolkningsvækst i området med alle aldersgrupper repræsenteret. Vi vil vende den nuværende negative vækstkurve ved at:

1. Arbejde for byggegrunde til både privat og erhverv.
2. Arbejde videre med Bakkensbro, der kan virke som ramme for aktiviteter for alle aldersgrupper.
3. Arbejde for at fastholde de ældre i området.
4. Synliggørelse af området i medierne.

Handling

Projekt: Avnbøl-Ullerup ringridning

Formål

Vi vil bibeholde ringridderfesten i Avnbøl-Ullerup, som er blevet "hjemløs" efter salget af den tidligere materielgård i Avnbøl. Vi vil flytte den årlige begivenhed til lokalområdets nye samlingssted Bakkensbro.

Sammen med Blans landsbylaug og Nybøl – Stenderup lokalråd vil vi købe et fælles telt som skal bruges til Blans byfest, idrætsugen i Nybøl og Avnbøl-Ullerup ringridning.

For at have plads til scene, dansegulv og 200 til 250 spisende mennesker, må teltet måle 9 x 30 meter. Vi vil på længere sigt anskaffe borde, stole og dansegulv. På den måde vil vi ad åre kunne minimere de årlige udgifter til disse store lokalt forankrede arrangementer, og dermed også den altid tilstedeværende bekymring for økonomisk ruin for de enkelte foreninger i tilfælde af dårligt vejr o.l.

Udførelse og praktiske ting

Blans landsbylaug har mulighed for opbevaring af telt og diverse ting. Det vil ligeledes være Blans landsbylaug, som bliver tovholder på opstilling og nedtagning af teltet.

Finansiering og tidsplan

Teltet forventes hjemkøbt medio 2015, borde, stole m.v. i de følgende år.

Finansiering af projektet skal finansieres med egne midler, og ved at søge diverse fonde og puljer.

Tovholder Blans landsbylaug

Projekt: Anretterkøkken på Bakkensbro

Formål

At forbedre faciliteterne i forbindelse med de lokaler, som er stillet til rådighed til foredrag, fællesspisninger, foreningernes generalforsamlinger, private arrangementer og lignende.

Udførelse

I et tilstødende lokale at beklæde vægge og gulv med rengøringsvenlige overflader, etablere vand og afløb til vask og opvaskemaskine, samt anskaffe køle- og fryseskabe, ovn, komfur, service m.m.

Udgifterne dækkes ind ved at søge fonde, ved egenbetaling (landsbylauget) og ved frivillig arbejdskraft.

Projektet forventes færdigt ultimo 2015. Tovholder Johannes Hansen m.fl.

Projekt: Avnbølsned

Formål

At gøre det mere attraktivt at komme i Avnbølsned.

Udførelse

1. At opstille bålhytte.

Bålhytten fra den nu nedlagte Ullerup børnegård nedtages og opstilles i foråret 2015.

Omkostninger til udskiftning af diverse tømmer m.m. afholdes af landsbylauget.

Johannes Hansen er tovholder

2. Opsætte plancher om skovens liv og historie, og etablere kasser med redskaber- f.eks. fiskenet, beholdere til smådyr, mens de studeres osv. Endnu ingen tidsplan og tovholder
3. At opsætte udendørs idrætsredskaber og at lave "sansesti". Endnu ingen tidsplan og tovholder
4. Opsætte sheltere i Avnbølsned

Afslutning

Vi glæder os til det spændende udviklingsarbejde.

Landsbyrådet i Avnbøl-Ullerup